

RÄPINA AIANDUSKOOI LEHT, 22. veebruar 2013

Head lõpetajad!

Täna sel talvisel päeval on Räpina Aianduskooli selle aasta esimene lõpuaktus - maastikuehituse eriala lõpetajate pidupäev.

Anton Hansen Tammsaare on öelnud, et kui inimene tahab, et temast veel midagi oleks, siis peab ta midagi tegema. Teie tulite õppima Räpina Aianduskooli. Millised omadused iseloomustavad meie lõpetajaid?

Töökus ja teotahes - ilma nendeta ei oleks teist keegi siia kooli tulnudki, tahe omandada uusi teadmisi, uut eriala.

Kangekaelsus - viisite oma õpingud lõpuni - vaatamata vahel tekkinud tunde, et enam ei jõua ja ei suuda.

Oskus aega planeerida - õppisite oma igapäevase töö, pere ja muude tegemiste kõrvalt.

Aiakunsti ajalugu algab legendiga Eedeni aias ja ütleb meile ridade vahelt, et aeda väärtustati ammu enne Kristuse sündi. Tänapäeval on aed osa kodust ja iseloomustab oma peremeest samavõrd kui ta elutuba või riietus.

On aiakujundajaid, kellele meeldib väga tegutseda ebasoodsates tingimustes, kus neil tuleb välja mõelda keerulisi plaane, paljude teiste jaoks on oluline ainult ökoloogiline aspekt.

Soovin, et Teie poolt loodud aiad saavad maitsekalt kujundatud, tööd oskuslikult teostatud ning Teist saavad tõelised rohenäpud, kes tunnevad rõõmu taimedest ja loodusest enda ümber.

Õnne ja edu ning ootame Teid ikka Räpinasse tagasi!

Karin Kask, sessioonõppe juhataja

*Kui sa ütled, et võiks kokku saada vahel,
siis ei ütle seda sulle sinu pea,
vaid see, kes elab sinus vahel-vahel
ja sust mõnda asja paremini teab. /J.Tätte/*

ALGUS, LÖPP JA KESKPAIK

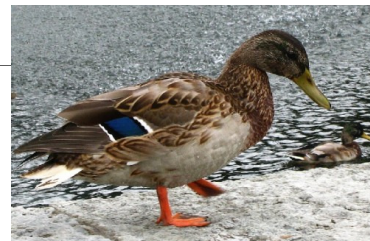
Iga lõpp on algus, võimalus millelegi uuele. Äsja alanud musta veemao aasta olla edukas aiandusvaldkonna inimestele - loodetavasti siis erilisel edukas kõigile neile, kelle aeg aianduskoolis lõppemas. Loodetavasti pakkus siinne aeg lisaks raskustele ja isiklikele pingutustele ka omajagu rõõmu, loodetavasti on Räpinas omandatud *education* üks edasipidise *edu* müürikividest - ükskõik, kas erialases või eneseületuslikus mõttes! Loodetavasti - sest nagu on öelnud L. Tolstoi: õnn ei sõltu välistest teguritest, vaid sellest, kuidas me neid tõlgendame!

Loodetavasti ei jää veemao armust puutumata ka need, kes õppimise või tööga mingi eluetapi keskpaigas. Ega ka oma 95. sünnipäeva lävel seisev Eesti Vabariik. Sina, mina, meie, Räpina Aianduskool, Eesti Vabariik - edu meile kõigile!

Mõned toredad edu-faktid RAKi elust, mille taga on küll aastatepikkune töö, kuid mis formuleeringu on saanud möödunud kuu jooksul:

- Pühapäeval, 20. jaanuaril 2013 tunnustas Majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts Räpina Aianduskooli tiitliga **“Energiasäästlik kaunis kodu 2012”** ja andis üle vastava tunnistuse koos meenetega. Autasustamine toimus Tallinnas Nokia kontserdimajas Eesti Omanike Keskkliidu III kongressil.
- 1. veebruaril 2013 toimunud Räpina valla tunnustamisüritusel „Märka ja tunnusta 2012” hääletati vallarahva poolt tiitli **“Aasta tegu 2012”** vääriliseks RAKi õppehoone renoveerimine. Hõbedane tänumärk RAKi majandusjuhataja **Jano Narvikule**, Räpina valla aukirja pälvis ka RAKi õpilane **Sten Ea**.
- Järjekordse esikohaga naases 1.02.2013 Säreveres toimunud kutsekoolide õpetajate **mälumängu**voorult RAKi esindus koosseisus Mal-le Terepson-Madisson, Reti Randoja-Muts, Irma Samoldina, Andres Samoldin, Valdur Truija. Õnnitleme ja rõõmustame :) !
- 07.02.2013 toimunud Põlva maakonna **mälumängu** lahtistel meistrivõistlustel pälvis RAKi esindus 3. koha. Õpetajate meeskonda oli sedapuhku kaasatud ka 2mp õpilane Mairold Mänd.
- Sõbrapäeva eel RAKi töötajate hulgas läbiviidud küsitluse tulemusena hinnati **kõige sõbralikumateks ja vastutulelikumateks kolleegideks personalisekretär Endla Mitt, õpetaja Sirje Tooding ning kutse- ja sotsiaalnõustaja Ülle Viksi**. Üldse käis vastuste hulgast läbi 61 nime.
- **Kiitus 3fp-le** (põhikooli baasil õppijad!), kus I semestri lõpul ei olnud ühelgi õpilasel õppevõlg ja madalaim keskmine hinne oli 4,0!

22. veebruaril lõpetab Räpina Aianduskooli 73 maastikuehitajat. ÕNNE JA EDU KÕIGILE VÄRSKETE LE LÕPETAJATELE!

Looduslähedane tervitus kõigile
EESTI VABARIIGI 95.
aastapäeva puhul!

TÄNA LEHES:

- Aasta õpilane 2012
- Saalihokist RAKis
- **LÕPETAJATE ERI** (eksamitest, lõpetajate arvamusi endast ja koolist)
- (K)õige kolleeg
- Praktika: ühisseminar ettevõtjatega
- Omaloomingu konkurss
- Õpilafirmad tegutsevad
- Lumelinn 2013
- Tekstiilitöö õpilased ERMis

- Eestlase suurim hirm on eksida
- Kuidas kollektisiooniaed enda kasuks tööle panna
- Viinapuudest RAKis läbi aegade
- Sõbraks olemise kunst
- Mänguritest õpetajad kaasavad noori
- Venemaa, Jaapan ja Julius: Indrek Kaeli
- Maarja küla
- RAK läheb WorldSkills'ile ja Brüsselisse
- Võõrkeel ja floristika integreeruvad
- Õpetajad õpivad hindamist

Aasta õpilane 2012...

Tiitli "Aasta õpilane 2012" kandidaadid:

RAUNO HANNOV (4mp) - abivalmis ja töökas Rauno (küsimus suurele ringile: kes niitiis-hooldas möödunud suvel kõiki RAKi miljoneid haljasalasid?) on hinnatud nii töökaaslaste (kooli õppemajand), õpetajate (eriti muusikaõpetaja :) , õpilaskodu personali kui eakaaslaste hulgas. Tagasihoidlik noor mees, kelle sõna loeb ja peab. Ja kelle laul igal vähegi kaalukamal RAKi üritusel kuulajate kõrvu paitab.

LEEGI PÕDER (1mg) - positiivsuse etalon, kelle süda on loodusele, inimestele ja headusele absoluutselt valla. Elamusi aianduskoolist, õpitud trikke-nippe ja elu poolt pakutud üllatusi jagab Leegi oma blogis tuleleegid.blogspot.com, mille lugejaskond on kasvanud hämmastava kiirusega. Kooli lehe peategijana, oma blogi ja hääletusreisidega on alles esimest aastat Rāpinas õppiv Leegi tänavu RAKi promoja number 1.

MARTIN KIVIRAND (3mg) - 1. koht Floristaialt 2012, 13. koht Luxemburgist üle-euroopalistelt nooraednike võistlustelt, kooli võidukate võistkondade komplekteerija ja kapten kutsekoolide suvepäevadel 2011 ja 2012, saalihoki "maaletooja" RAKis, aktiivne ÕE liige ja mälu-mängur. Usaldusväärne ja sportlik meeskonnamängija.

Saalihokist Rāpina Aianduskoolis

Olin mänginud saalihokit juba 6 aastat, kui alustasin Rāpina Aianduskoolis õpinguid. Mul oli väga kahju jätta oma treeningud kodus, Tam-salus katki ja kolida 2,5 aastaks Rāpinasse. Kui kuulsin sisseastumis-vestlusel, et koolil on olemas nii saalihoki varustus kui korralik võimla, olin väga rõõmus.

Treeningutega alustasime juba septembri lõpus (2010), kui olin keha-lise kasvatusõpetaja Heini Lumprega läbirääkimised pidanud ja tren-niajad saanud. Õpetaja oli alguses üsna kõhkleva seisukohal, kas õpi-lased on sellest huvitatud - kunagi olid küll saalihoki trennid toimu-nud, oma kümme aastat, kuid siis unarusse jäänud.

Esimesse trenni tuli 2 õpilast. Olin veidike pettunud. Arvasingi, et ju

oli õpetajal õigus ja ilmselt ei tule sellest midagi välja. Hakkasin trenniteadet levitama suuliselt. Iga treeninguga lisandus paar õpi-last. Peale kahte kuud oli saanud saalihokist kõige populaarsem trenn aianduskoolis. Mõnikord oli õpilasi nii palju kohal, et ma ei osanud neid enam kuhugi paigutada - kõik ei mahtunud platsile jooksma!

Järgmisel õppeaastal (2011) pakkus õp Lumpre, et teeme saalihoki turniiri. 2012 aasta jaanuaris tegimegi. Turniir oli edukas, osales 3 poiste, 2 tüdrukute ja 2 õpetajate võistkonda. Kooli ajaloos oli see taaselustatud turniir kaheteistkümnnes. Loodan, et see tore tradit-sioon, kus õpilased saavad koos õpetajatega platsil nagu võrdne võrdsega joosta, jätkub veel kaua.

Martin Kivirand, 3mg

Saalihoki turniir 2013

22. ja 24. jaanuaril 2013 toimusid Rāpina Aianduskoolis saalihoki võistlused – nii meessugupoolele kui õrnema soo esindajatele. Turniiril osales 3 meeste ja 3 naiste võistkon-da. Igas võistkonnas mängis platsil 4 inimest, mängiti 2 x 10 minutit.

Esimesel turniiril kohtusid võistkonnad White Power (Martin Rebane, Rauno Hannov, Valdis Vilumets, Taavet Suurmõts), No Name (Martin Kivirand, Kaido Mikson, Marko Liiv, Henri Teesalu) ja võistkond Õpetajad (Valdur Truija, Tõnis Soopere, Jano Narvik, Peeter Huuse). Pare-musjärjestus selgus peale kolme tasavägist mängu. Turniiri võitis No Name, teise koha sai White Power ja kolman-da Õpetajad.

Teisel turniiril kohtusid omavahel kolm naiste võistkonda: Dinos (Teele Kallas, Kristina Šubin, Janne Parts, Ere Teder, Marika Mälton), Outsider (Teele Meel, Enely Lohu, Liis Lohu, Jane Tamm) ja võistkond Heino (Svetlana Tund, Kadi Koosapoeg, Liina Palu, Kaisa Laur, Laila Roodes). Turniiril mängisid kõik omavahel ja parimad võitsid.

Turniiri võitis võistkond Dinos, teise koha said Õpetajad ja kolmanda koha Outsider.

Martin Kivirand, 3mg

Fotod turniirilt: metsikuid mehi on pildista-nud Enely Lohu (2ap), naiste harmoonilist sünkroonmängu Kristjan Freirik (2mp).

... on MARTIN KIVIRAND

MARTIN ON VÄGA HUVITATUD oma erialast, võtab usinasti osa kõigist ainetundidest ning on ka meie kooli erialaliselt edukalt esinda-nud. Erialased saavutused: Floristaial (2012) esimene koht, võistkondlikul mõõdukatsu-misel nooraednike võistlusel Luxemburgis (2012) tubli 13. koht.

Oma teadmisi jagab noormees lahkesti ka teistega. Nii mõnigi kord juhtub, et tema toast kujuneb justkui pikapäevarühma klass. Abivalmiduse ja sooja suhtumisega võibab Martin kergesti kaasõpilaste poolehoiu ja usalduse.

Martin on aidanud kaasa saalihoki taasavas-tamisele RAKis ning kogu oma õppimise ajal vedanud eest saalihoki trenne.

Tegemist on meeskonnamängijaga selle sõna igal tasandil. Sügisjooks, kutsekoolide suve- ja sügispäevade meeskondade komplekteerimine ja juhtimine (2011. a saavutati esimene ja 2012. a teine koht), ÕE töö... Martin aitab korraldada ning läbi viia erinevaid üritusi, millest ka ise igal võimalusel osa võtab. Ta on tihe küllaline kursuste vahelistel mälu-mängudel, kus ollakse kindlalt esirinnas.

Peale sportlikkuse ja taibu, on poisile omistatud ka lauluhäält, mida on kuulda erinevatel kooli üritustel.

Edumeelne ja aktiivne Martin väärib igati Aasta Õpilase tiitlit!

Elen Kurvits, 2mg

Lumi on muinasjutt, hei-hei!

Sel ajal, kui maastikuehituse eriala lõpetajad kasvuhoones kutseeksami teha rassisid (ehk vastlapäeval ehk 12.02.2013), müttasid nende koolikaaslased solidaarselt teisel pool klaasseinu. Minigusuguseid piiranguid-reegleid ei temaatika, stiili ega töövõtete osas väljasolijaile ette ei kirjutatud, ainus tingimus: ehitusmaterjaliks on lumi.

Žürii oli heatahtlik ja jagas tunnustust kõigile. Miks ka mitte, sest loomerõõmu ei saa mõõta ning füüsiline rassimine värskes õhus tuleb kõigile kasuks.

Fotod: Andres Pogrebnõi, Toomas Mastik, Ulvi Mustmaa

Tiitli "Žürii lemmik" pälvis 3fp lammast Shauni skulptuur - filigraanne teostus, muhedus ja tervisliku toitumise propageerimine :).

Kõige koolitruumaks hinnati 2mg kompositsiooni OMG kooli maskotist siilist; töö oli üksiti pühendatud õpetaja Priit Trahville.

Kõige tervistedendavamaks skulptuuriks hinnati õppemajandi meeskonna sibul. Kõige klassikalisemaks ja lumelinnalikumaks 1mg polüfunktsionaalne loss-kindlus. Kõige erialakeskemaks 2tp niidirull. Kõige impressionistlikumaks 3ap pingviin. Kõige kõrgemalepürgivaks tööks 2mp troonitrepp. Kringel koostöö ja pere väärtustamise eest läks 2kg-le ja nende kakuperele. Üheksa mehe rammu vajas üksik-üritaja Henri Teesalu (1mp) karuskuulpuuri loomiseks.

Segadust tekitas žürii hulgas objekt, millele oleks tahtnud anda originaalsuse, harmoonia ja stiilipuhutuse punktid. Kaootilise asetusega korrapärased ringid lumel. Imevahva kompositsioon. Selgus, et "teos" tekkis juhuslikult - Kristjan Freirik (2mp) käinud sealts kausiga lund toomas...

Mänguritest õpetajad kaasavad noori

7. veebruaril toimusid **Põlva maakonna lahtised mälumängu meistrivõistlused** Põlvas. RAKi esindasid "vanad kalad" **Reti-Randoja Muts, Irma Samoldina, Malle Terepson-Madisson, Valdur Truija** ja "värske verena" 2mp õpilane **Mairold Mänd**. Kuidas sattus sellesse väarikasse seltskonda Mairold?

Olen inimene, keda huvitavad erinevad maailma asjad. Mulle meeldib lugeda. Juba põhikooli ajal osalesin päris palju erinevatel olümpiaadidel, viktoriinidel ja mälumängudel - ka üleriigilistel. Kunagi ajaloo tunnis küsis õpetaja Samoldina, kas oleksin mälumängust

huvitatud - ju ma talle millegagi silma jäin.

Enne Põlvas toimunud turniiri algust ei osanud ma asjast suurt midagi arvata. Kui aga esimene küsimuste leht lauale ilmus, tekkis tunne: "Mida ma siin teen?" Õnneks oli meie esindustiim väga super. Tänu neile tuli ka auväärne **3. koht**, mida jagasime Rappin'i nimelise võistkonnaga. Minu jaoks oli suur au osaleda nii intelligentsete ning laia silmaringiga inimeste seltskonnas. Järgmine voor toimub juba 28. veebruaril siinsamas Rāpinas. Ootan huviga - ehk saan seekord rohkem abiks olla.

Mairold Mänd, 2mp

Praktika: ühisseminar ettevõtjatega

24. jaanuaril 2013 toimus RAKis **kooli ja praktikaettevõtete ühisseminar**, mille eesmärkideks on kooli ja ettevõtete koostöö tugevdamine, info vahetamine ning õpilaste teavitamine praktikaettevõtete võimalustest.

Seminaril 75 osalejat esindasid ühtekokku 40 ettevõtet.

PRIA esindaja Kairi Paal tutvustas põllumajandusliku praktikatoetusega seonduvat, Kalle Toom Haridus- ja Teadusministeeriumi kutsehariduse osakonnast avas tootlikkuse, tööhõive ja kutsehariduse statistiliste andmete taga peituvaid arengusuundi, RAKi kutse- ja sotsiaalnõustaja Ülle Viksi rääkis erivajadustega õpilastest, RAKi psühholoog Toivo Niiberg tuletas meelde enesekehtestamise ja suhtlemise kuldreegleid. Ettevõtete poolsetest praktikajuhendajatest jagasid oma kogemusi ja arusaamu Kanepi Aiandi OÜ tegevjuht Margus Vahtramäe, Aila Näpustuudio OÜ juhataja Aila Kikas ja Jardin OÜ esindaja Kaili Hallap.

Kaks ettevõtjat-praktikajuhendajat - Lembit Kaarna ja Alice Killak-Hiie - olid avaldanud valmisolekut ka koolitunni läbiviimiseks. Nii rääkis Fiirels OÜ esindaja majandusõpetuse raames õunaia rajamisega seonduvatest kuludest ning Aiasõber OÜ pidas ettekande aedpäevaliiliate kasvatamisest.

Pärastlõunal toimunud kohtumisel õpilastega tutvustasid praktikajuhendajad oma ettevõtteid, jagasid informatsiooni võimalike praktikategevuste ja -tingimuste, olme- ja tasustamisküsimuste osas.

Pärast "ametliku osa" lõppu kasutasid mitmedki õpilased võimalust sõlmida esimene kontakt huvi pakkunud ettevõtte esindajaga ja esitada täiendavaid küsimusi.

Õpilastepoolne tagasiside on positiivne. Korraldajate suureks rõõmuks ka ettevõtete poolne - 5-palli-süsteemis on ettevõtjate juhendajate keskmine hinne toimunud koostööseminarile 4,4. Heameel on koolil ka tagasisides tehtud ettepanekute üle, mida järgmise ühisseminari läbiviimisel vastavalt võimalustele kindlasti arvesse võetakse.

LEEGI PÕDER (1mg): Kõige paremini jäi meelde Taarapõllu talu peremees, kellel olid kaasas oma mahetalu tooted - puuviljakrõpsud mustikatest, pohladest, aedvaarikatest, jõhvikatest. Need jagati pärast tallu praktikale kutsumist saali ringi liikuma, nii et igaüks sai oma käega võtta maitsvat krõpsu. Järgmisel ettevõtte esindajal tuli paraku tükk aega tähelepanu püüda :). Kohaletunud õppurid said kindlasti palju inspiratsiooni ja mõtteid - rääkisid ikkagi ju inimesed ettevõtetest, kuhu praktikandid on rõõmuga teretunud. Paljud praktikandid tegid enda jaoks märkmeid, et huvipakkunud kontaktisik pärast kergem üles leida oleks. Minu jaoks oli huvitav kuulda ettevõtjate endi käest, millega nad oma firmas tegelevad, millise kogemuste pagasi praktikant firmas saab ning ka ettevõtjate endi ootusi praktikantidele, mis üldjuhul kõlasid nii- olgu nad tublid, töökad ja hoolsad- siis saavad nad meie juures hakkama..)

LÕPETAJATE ERI

EKSAM! EKSAM?

Kõike eksamitega seonduvat uuris
esmakursuslane **LEEGI PÖDER**

2012. aasta veebruarist on Räpina Aianduskooli maastikuehituse eriala õpilased lõpetanud kooli praktilise lõpueksamiga. Õppekava kohaselt võib iga õpilane sooritada nn "2 in 1" eksami. See tähendab, et lõpueksami võib ühildada Maastikuehitaja II või III taseme kutseeksamiga. Lõpueksami sooritamise kooli lõpetamiseks on kohustuslik, kutseksam aga vabatahtlik. Nii toimusidki käesoleval aastal kahel päeval kooli kasvahoones just Maastikuehitaja II kutseeksamid, mida oli hindamas kutse andja—Aiandusliidu poolt moodustatud komisjon, mis koosnes eelkõige ettevõtjatest. Aianduskooli õpetajana oli kutseeksami komisjonis õpetaja Marko Laanes.

Aianduse ja maastikuehituse eriala juhtõpetaja: **KATRIN UURMAN** - kuidas Te kommenteerite kutseeksami tulemust ja kas jäite rahule?

Kui vaadata hindeid, siis võib üldiselt rahule jääda. Eilse (12.02.) päeva tulemused olid head. Mõlemal kutseeksami päeval oli õpilasi, kellel ei läinud nii hästi, kuid kokkuvõttes need 2 päeva - olen tulemuste üle õnnelik. Kolm maastikuehituse eriala õpilast ületasid Maastikuehitaja II kutse lävendi.

Maastikuehitaja kutseeksamit peetakse **väga raskeks eksamiks**, sest kutse saajate arv on olnud nii meil kui ka nt Luua Metsanduskoolis suhteliselt madal. Kutseeksamil meie õpilased teavad väga hästi, kuidas ja mida teha tuleb ning millises järjekorras, st teoreetiliselt ollakse tugevad. **Eksami tulemus sõltub aga eelkõige praktilisest kogemusest ja vilumusest.** Sel põhjusel mõned õpilased ei jõua ka päeva lõpuks ettenähtud tööd valmis. Kindlasti mõjutab tulemust eksamiärevus, mis muudab töö tegemise kiirust. Samuti hakatakse eksamiärevuses tege-ma mõttetuid liigutusi.

Praktiline harjutamine on väga tähtis, kasvõi pealtnäha lihtsate töövõtete harjutamine nagu mõõtmine, trelli kasutamine jmt, samuti ergonoomilised töövõtted. "Milleks on käru vaja, kui kive saab 2-3-kaupa ühest kohast teise vedada?" :)

Kõik **eksamitööde joonised saab õpilane 24h varem kätte**. Selletõttu on juba eelnevalt võimalik väga palju ära teha – ümber arvutada mõõdud, materjalide mahud; läbi mõelda ja panna kirja tööde tegemise

järjekord. Eksaminandil on võimalik kogu töö harjutamise mõttes läbi teha. Eksamieelselt võib nõu küsida, olgu see siis õpetaja, kaasõpilane, ettevõttepraktika juhendaja vmt. See ei ole keelatud! Kuna töö tehakse paaristööna, siis tasuks eelnevalt ka paarilisega töö tegemise taktika läbi arutada. Kuid lõppude-lõpuks loeb see, millise kvaliteediga töö eksamiruumis tehakse. Sa võid ju vaadata naabri pealt maha, arutada veel lõuna ajal, kuid lõpptulemus sõltub ikkagi eksaminandist endast.

Mõned eksami sooritajad ütlesid pärast töö tegemiseks ettenähtud aja lõppu, et **kindlasti oleks saanud töö paremaks, kui oleks eel-tööd rohkem teinud**. Leiti, et mõningad arvutused olid tehtud valesti või üldse tegemata jäänud. Absoluutselt kõigil on võimalik eksam ära teha, aga paljusi jääb see eeltöö vähesuse ja kindlasti ka praktilise töökogemuse taha. Sellepärast **on oluline ka praktikaet-tevõtte valik**. Ei peaks ainult lähtuma makstavast töötasust, tasuta lõunast või kodukohalähedusest. Need on ka kõik tähtsad, kuid kui praktilal tegeldakse peamiselt hooldustöödega, siis väga tugevat alust see kutseeksami edukale sooritamisele ei loo.

Tegelikult päevaõppe õpilased on sessioonõppijatega võrreldes eelisseisus. Päevaõppe õpilastel on oluliselt rohkem praktilisi tunde. Samuti saavad nad oluliselt kauem ettevõttes praktiseerida. Sessioonõppijatel on seevastu kontaktunde vähem, samuti ka ettevõttes tehtavat praktikat. Nemed peavad rohkem rõhku panema ise-seisvale harjutamisele.

EMOTSIOONE EKSAMITELT

KATI TAABER, sessioonõppija, 14.02:

Missugused on muljed koolieksamist praegu, poole peal olles?

Raske oli. Puidutöö on aeganõudev täpistöö. Tuli millimeetreid taga ajada. Nüüd tuleb veel teine päeva pool ka ära teha - kivitöö. Läheb kella viieni välja.

kuidas tunne on, kas aja sisse mahub ära?

Ei tohi seal laiska panna, mahub ära küll, kui virgalt tööd teha.

Ja akutrell tundub kindel käes? :)

Jah, väga kindel. Nii kindel, et võin kohe erialasele tööle minna :).

Kas on kahju ka kooli lõpetada?

On. Sügisel tulen tagasi jälle- teisele erialale, kas siis aiandusele või floristikale :).

Mis on see, mis Aianduskooli õppima kutsus ja kutsub jätkamagi?

Siin on hea. Siin on vahvad pedagoogid. Siin on täpselt see, mida ma tahan teha. Ja see kõik väga meeldib mulle.

HELI OTS, sessioonõppija, 14.02:

Mis tunne on lõpetada?

Väga hea.

Kas hakkate õpinguid taga igatsema ka?

Ma ei oska öelda - kindlasti kaaslasi, aga saame muidugi edasi suhelda Facebooki kaudu :). Mina olen "vana" inimene, olen elu jook-sul nii palju õppinud. Olen hariduselt jurist, kuid tahtsin veel väga maastikuehitust õppida ja selles vallas uusi teadmisi saada. Nüüd usun, et tänu siinsetele õpingutele on mul olemas kõik, mis ma tahtsin.

Mis on siinsete õpingute ajaloo jooksul väga head juhtunud?

Kirg aianduse vastu on mul aina suurenenud! Ma olen selline lille-haige ja siin see hullus süvenes :).

Ma küll ei lähe kunagi kivipanijaks ega ka ehitajaks, kuid tore, et nüüd on mul need oskused olemas. Näiteks ei ole mingi küsimus kodus lillekast valmis teha.

Maastikuehitaja kutseeksami sooritamine 2012. ja 2013 aastal (P-päevaõpe, S—sessioonõpe). 2012.a. olid Maastikuehitaja II kutse saajad Marit Reinmats, Tauno Kivihall, Sigrid Landing sessioonõppest ning Juri Mets ja Taavi Leppoja päevaõppest. Maastikuehitaja III taseme kutse omistati Taivo Paeveer'ile. 2013.a. on Maastikuehitaja II kutse saajad **Robert Korol, Martin Kivirand ja Pelle-Siim Vatter** päevaõppest.

	Lõpetajate arv			Kutseeksami sooritajad			Kutse saajad			ME kutse tase		
	Kokku	P	S	Kokku	P	S	Kokku	P	S	II	III	%
2012	79	32	47	44	16	28	6	2	4	5	1	56
2013	73	31	42	18	9	9	3	3	0	3	0	25

LÕPETAJATE ERI

Maastikuehituse eriala lõpetajad, PÄEVAÕPE

3 mg kursused

1. Kätlyn Kaart
 2. KIITUSEGA: Martin Kivirand
 3. Elise Kruusvee
 4. Aljona Loginova
 5. KIITUSEGA: Merilin Mäeots
 6. Ursula Mängli
 7. Randar Pazuhaniš
 8. Maali Roomet
 9. Henry Ruthe
 10. Janne Urb
 11. Margit Valgma
 12. KIITUSEGA: Pelle-Siim Vatter
 13. Valdis Vilumets
- Kursusejuhataja: Ülle Viksi

4 mp1 kursused

1. Margit Ainso
 2. Kadri Kirch
 3. Robert Korol
 4. Liis Kukin
 5. Marek Lillo
 6. Liis Lohu
 7. Kristjan Lõo
 8. Teele Meel
 9. Madis Suija
 10. Sander Vako
- Kursusejuhataja: Reti Randoja-Muts

4 mp2 kursused

1. Aleksandra Agapova
 2. Maria Agapova
 3. Veiko Enok
 4. Rauno Hannov
 5. Marina Kozlova
 6. Anastasia Kuznetsova
 7. Henri Paesüld
 8. Peeter Sabre
- Kursusejuhataja: Reti Randoja-Muts

Maastikuehituse eriala lõpetajad, SESSIOONÕPE

3 mk 1 kursused

1. KIITUSEGA: Kati Kaur
2. KIITUSEGA: Marika Ojamaa
3. Liis Bormeister
4. Ave Eero
5. Pirkko-Liis Harkmaa
6. Maret Henning
7. Eve Komissarov
8. Tea Meriste
9. Anneli Nopason
10. Heli Ots
11. Marika Paris
12. Siiri Part
13. Airi Pesor
14. Eve Printits
15. Diana Reile
16. Signe Subi
17. Kati Taaber,
18. Jaana Trolla
19. Inge Trull
20. Ann Veismann
21. Piret Virkepuu

3 mk 2 kursused

1. KIITUSEGA: Krista Bergmann
2. KIITUSEGA: Vanda Birnbaum
3. KIITUSEGA: Ilona Kastepõld
4. KIITUSEGA: Ivo Pakkas
5. KIITUSEGA: Kaja Överus
6. Lea Aljas
7. Kadri Grišakov
8. Ksenia Guk
9. Kaja Juus
10. Laura Kipper
11. Annika Kuur
12. Hanna Lehter
13. Kristiina Leppik
14. Riina Lohk
15. Aarne Muttik
16. Elis Pettai
17. Kristiina Praks
18. Tiina Rahuoja
19. Kai Rohejärvi
20. Urve Siil
21. Monika Tischler

ÕNNITLEME!

KUTSE- EKSAM?

Eksamikomisjoni liige **TARMO-REIGO SOIDLA** (RAK vilistlane, hetkel Mustamäe Haljastus AS esindaja) maastikuehitajate kutseksamist. Küsitleb LEEGI PÕDER (1mg).

Kuidas Te kommenteerite praegust kutseksamit Räpinas? Millised on tulemused ja üldine pilt?

Räpinas toimunud kutseksamile tulnud inimeste tase on liikunud paremuse suunas. Kui eelmisel aastal paljud eksamil tulnutest õppis sõna otseses mõttes alles eksamil, siis nüüd tuldi näitama oma oskusi ja teadmisi, mis on saadud koolitundidest ja praktilisest töötamisest.

Tulemused oleksid tunduvalt paremad, kui õpilased osaleksid rohkem praktilistes töodes enne kutseksamile tulemist. Selle aasta tulemusi on mõjutanud ka eksami tulemise eesmärk. Eelmisel aastal osaleksid eksamil ka õpilased, kes polnud selleks valmis. Tuldi lihtsalt proovima. Kutseksami ettevalmistus kooli poolt on olnud heal tasemel, taustajõud on teinud väga tublit tööd.

Millised olid peamised vead, mille vastu eksiti?

Vigu oli erinevaid. Kiirustamisest ja pabistamisest tingitud pisivigu oli kõikides töodes, ikka juhtub. Muidugi on parem, kui neid apsakaid ei ole, kuid mingit katastroofi me nendes ei näinud. Seekordne komistuskivi oli sängituskihi paksus. Mõlemal joonisel oli konkreetselt kirjas 30-50 mm. Aga rohkem kui pooltel töödel oli liivakiht 100-150 mm!!! See ei ole enam pisiviga. Probleem tundub olevat õpetamises - kas ei ole üldse või on valesti seletatud. Mitmeid eksimusi oli ka betooni valmistamisel (vale koostis või konsistents) ja paigaldamisel. Mulla- ja istutustööd teostati heal tasemel. Meeldiv üllatus oli puidutöö oskuste areng võrreldes eelmise aastaga. Eriti paistsid silma päevase õppe lõpetajad. Kruviread olid ühtlased ja õiges sügavuses, laudad õige pikkusega ning sirgelt lõigatud - näha, et praktikantidele on vaeva nähtud. Kuid arenguruumi viimistluse ja töö kiiruse osas on veel kõvasti.

Mida öelda aianduskooli eksami sooritanute tugevuseks? Te ilmselt käite erinevates koolides hindamas.

Täpselt. Tegelikult on niimoodi, et võrreldes teiste koolidega, on tulemuste protsent küllaltki sama ja otseselt ei saa midagi niimoodi välja tuua. Selles mõttes on väga raske tuua ühtset joont. Kui kõrvutada erinevate koolide eksameid on istutuse osa Räpina Aianduskoolis tugevam.

Mis ettevõttest Te olete?

Hetkel Mustamäe Haljastusest projektide elluviija ehk projektijuht.

Kas Te oma ettevõttesse ootate praktikante meie koolist ?

Koostöö on olemas. Meie juures on väga suur rõhk hooldustöödel. Hooldustööde kogemuse saab meie juurest korralikult kätte. Saab ka rajamist, aga see protsent ei ole suur. Kuna meil on põhilepingud hoolduses, siis rajamine käib hankepõhiselt. Kuid me teeme ka koostööd teiste ettevõtetega nagu Liivi Aiad OÜ, VT Haljastus OÜ ja Ardens OÜ, kus põhirõhk on maastikuehitusel ning praktikantidel on võimalik maastikuehituslikke kogemusi omandada.

Millisel ajavahemikul praktikante ootate ja mitut?

Tulla võib alati! Loomulikult talvel saab vähem kogemusi. Tavaliselt meil on olnud 4 praktikanti. Praktikantidelt ootame, et nad saaksid aru - see ei ole enam kool. Tuleks arvestada, et maastikuehitaja töö käib õues. Seega ei ole katust pea kohal ja väljas on ilm nii, nagu ta on. Tööd tuleb teha ka vihmaga, kui olukord seda nõuab. Teinekord selgub, et praktikandid ei tea seda, et nad peaksid minema välja tööle olenemata ilmastikuoludest. Esineb selliseid juhtumeid, et kui päike ei paista, siis pole praktikandi arvates asi enam õige..

Miks on kutseksami lävi nii kõrgeks seatud, et vaid vähesed sellest läbi saavad? (vt statistikat lk 4)

Kutsetunnistuse olemasolu näitab erialaste teadmiste-oskuste olemasolu ja võimet neid omavahel siduda. Kutsetunnistus annab töandjale kindlustunde, et tegemist on oma ala asjatundjaga. Kui kutseksamile tulnute oskused on kesised, siis ainult ilusa statistika nimel eksami taset alandada ei ole õige. Tuleb rõhuda koolilõpetajate tunduvalt paremale ettevalmistusele. Uus kutsestandard seab veel karmimad nõuded kutse saajale, see eeldab veel suurema praktilise töökogemuse olemasolu. Õppetöös peab vähenema teoreetiliste ja suurenenema praktiliste tundide osakaal.

LÕPETAJATE ERI

RAK tänab omalt poolt tublimaid ja aktiivsemaid päevaõppe õpilasi:

Räpina Aianduskoolis töötavad head spetsialistid. On asutatud tugiõpilaste grupp, kes teevad koostööd teiste koolidega ja vahetavad kogemusi, kuid toetavad ka abivajajaid. Õpetajad tulevad siin sinule vastu, kui on mingi mure, kool on nagu teine pere, see on väga hea kool!

*Aljona Loginova
3mg, Tallinnast*

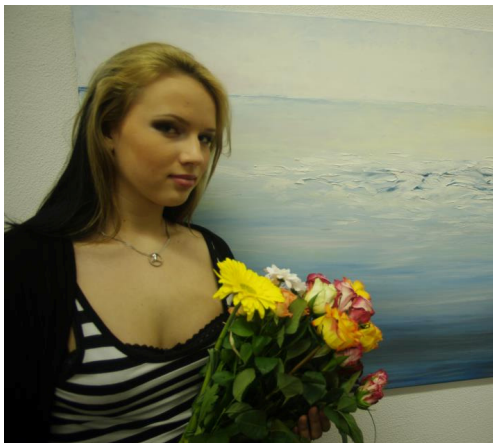
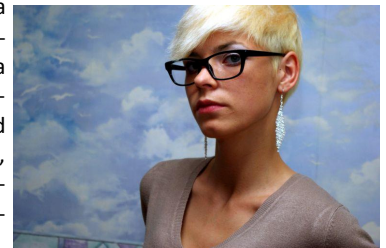
Aianduskool asub ilusas vaikselt ümbrusega kohas ning on oma töötajaskonnaga üks tore koht õppimiseks. Muudugi esineb vahel lahkarmumusi õppekavade jms osas, kuid sel juhul peab olema valmis enda eest võitlema. Kui ise veidikenegi õppimisse panustada, siis on head hinded garanteeritud.

*Ursula Mängli,
3mg, Haanjust*

MARTIN KIVIRAND (lähemalt lk 2; maastikuehitaja kutse II);
KÄTLYN KAART (kursusevanem, tugiõpilane, hinded 4-5)
ELISE KRUUSVEE (edukas kutsevõistlusel Floristaial, keskmine hinne enamusel semestritel 5,0)
ALJONA LOGINOVA (kohusetundlikkuse etalon, hinded 4-5)
MERILIN MÄEOTS (näitering, tugiõpilane, hinded 4-5)
URSULA MÄNGLI (näitering, hinded 4-5)
RANDAR PAZUHANITS (Aasta õpilane 2012, näitering, sport)
MAALI ROOMET (loe altpoolt)
HENRY RUTHE (kutsevõistluste "Noor Meister" võitja)
JANNE URB (tugiõpilane, hinded 4-5)
MARGIT VALGMA (tugiõpilane)
PELLE-SIIM VATTER (maastikuehitaja kutse II, keskmine hinne 5,0)

VALDIS VILUMETS (sport, hinded 4-5)
ROBERT KOROL (läbi ajaloo kõrgeima skooriga sooritatud kutseeksami, maastikuehitaja kutse II)
MAREK LILLO ja **VEIKO ENOK** (väga hea kutseeksami sooritus)
KADRI KIRCH (tubli emakeele tundja, tugiõpilane, näitering)
RAUNO HANNOV (lähemalt lk 2)
LIIS LOHU ja **TEELE MEEL** (hea staabiisus õppeedukuses)
KRISTJAN LÕO ja **MARINA KOZLOVA** (suutsid vaatamata akadeemilisele vahepausile lõpetada koos oma kursusega)
HENRY PAESÜLD (kursuse pärjatuim sportlane)
SANDER VAKO ja **PEETER SABRE** (alati esirinnas tööfrondil)
MARGIT AINSO, **LIIS KUKIN**, **õed AGAPOVAD** ja **ANASTASIA KUZNETSOVA** (rõõmupallid)
MADIS SUIJA (mõni peab rahulik ka olema :) !)

LIIS KUKIN (4mp, Elvast): Alguses ei olnud mul mingit plaani siia kooli tulla. Gümnaasiumisse ka ei tahtnud... lõpuks jäin suure valimisega üldse hilja peale ja Räpina oli peaaegu et viimane võimalus üldse. Valisin erialaks maastikuehituse - polnud kunagi sellest midagi kuulnud ega ka sellega kokku puutunud. Esimesed aastad läksid raskelt - tundmatu eriala ja tundmatud inimesed. Praeguseks pole koolis vist aga kedagi, kes mind ei tea :). Räpinasse on kokku tulnud tõeliselt ägedad inimesed! 3 aastat tagasi oleksin võinud kihla vedada, et ok, teen selle kooli läbi ja vat siis... Nüüd, kui olen juba lõpetaja rollis - ülla-üllä! - olen otsustanud sügisest uuele ringile tulla, seekord floristikasse. Teilegi noored, põhikooli või gümnaasiumi lõpetajad ja töö kõrvalt aiandusehuvilised - tulge Räpinasse õppima, sest kes teab, kuna ka teil on vaja häid sõpru ja just aianduslikku kätt :) !

KOLMEL ERIALAL KORRAGA: MAALI ROOMET

Olen 22. aastane tudeng, kes seikleb iga nädal Tallinna, Tartu ja Räpina vahel. Ees ootab mind kohe - kohe maastikuehituse eriala lõpetamine ning edasised õpingud, seiklused.

Elan pealinnas, lõpetasin Tallinna Kunstigümnaasiumi ning tee viis siis Eesti teise otsa Räpina Aianduskooli maastikuehitust õppima.

Teadsin juba alates 7. klassist, et minust saab maastikuarhitekt. Tahtsin väga minna õppima Eesti Kunstiakadeemiasse, kuid elul olid teised plaanid ning bakalaureuses ei ole seal ühtegi sarnast eriala. Tänaसेks õpin kolme eriala kahes erinevas koolis: maastikuarhitektuuri Eesti Maaülikoolis ning maastikuehitust ja floristikat Aianduskoolis.

Koolide kõrvalt jääb aega isegi üle tegeleda kunsti, näituste ning haljasalade kujundamisega. Kuna suur osa vabast ajast kulub siiski koolile on kunstitegevusele küll varasemaga võrreldes vähem aega, aga ega siis sellepärast ükski näitus või üritus tegemata jää. Suvel on plaanis usinasti pintsli ja värvi kulutada ning lasta looming lõuendile tulla, et saaks sügisepoole mõne näituse teha.

Minu maalidega saab tutvuda ka aadressil maaliroomet.blogspot.com.

Kuna õpin mitmel rindel, tõden, et vahel käib asi üle jõu, kui kõigi koolide tööde tähtajad ühele perioodile langevad, kuid arvan siiski, et raske on kindlasti alustada korraga mitmel erineval alal nullist, kuid väikse nihkega

on see vägagi võimalik. Üks eriala täiendab teist ning silmaring aina laieneb.

Aianduskool annab väga tugeva põhja praktilises pooles ja õpetajad toetavad ning on vastutulelikud, et mitmel koolirindel hakkama saada. :) Kool pakub väga head varianti ka õppida kaugõppes, soovitan soojalt, mis annab võimaluse kombineerida tööd, teisi koole ja koduelu. Suur Tänu kursusejuhataja Ülle Viksile, kes aitas korraldada õpinguid, et saaks ilusti kõik tehtud ning arvestatud, rännates koolist kooli. Kadri Maikovi tunnis saab selgeks iga kujundushuviline kõik saladused ning nipid, mis puudutab kujundamist arvutis, AutoCAD-is. Tõdema peab, et Reti Randoja-Muts on ikka üks väga vinge õpetaja ning võrreldes Maaülikooliga, peaks ta ka harima sealseid ülikoolitundeid natuke oma praktika ja teadmistega! :)

Sel suvel leiab minu kujundatud haljasala Tallinna Lillefestivalilt Tornide väljakul.

Maali Roomet. 3mg

Kõrvalolev foto pärineb Maali blogist ning on näide tema moeloomingu-alasest tegevusest. **Palju õnne, Eesti Vabariik!**

Ülemisel fotol on Maali endatehtud mere-maali taustal. Tõenäoliselt on see maalitud näppude, mitte pintslitega.

Maali on kinkinud ühe oma maalidest ka aianduskoolile. Loodatavasti leiame sellele peagi väärilise koha - kui mööbel jm paigas!

KAS SA TEADSID, ET...

Maaelu Edendamise Sihtasutus (MES)

maksis eelmisel aastal (2012) õppetoetusi 250-le maamajandusega seotud eriala õpilasele. Kokku toetati kutseõppeasutuste õppureid 102 077 euroga. Koolide lõikes maksti õppetoetust järgmiselt:

Hiiumaa Ametikool - 10 õpilasele, Järvamaa Kutsehariduskeskus - 42 õpilasele, Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakool - 32 õpilasele, Luua Metsanduskool - 19 õpilasele, Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool - 57 õpilasele, Põltsamaa Ametikool - 29 õpilasele, Pärnumaa Kutsehariduskeskus - 15 õpilasele, **Räpina Aianduskool - 31 õpilasele** ja 15 Võrumaa Kutsehariduskeskuse õpilasele.

MES-ist saavad õppetoetust taotleda need noored, kes õpivad kutseõppeasutuses maamajandusega seotud erialadel ja võtavad kohustuse pärast kooli lõpetamist asuda maapiirkonda elama. Toetuse eesmärk on julgustada noori siduma oma tulevikku maapiirkondade ja maamajandusega.

Õppetoetuse saamiseks sõlmivad MES ja õpilane lepingu, mille järgi võtab taotleja kohustuse pärast õppeasutuse lõpetamist töötada maapiirkonnas tegutseva ettevõtja juures või tegeleda ise maapiirkonnas ettevõtlusega. Toetuse suurus sõltub õpilase keskmisest hindest.

2013. aastaks saab õppetoetuse taotlusi esitada alates 20. jaanuarist.

Lisainfo: Andres Vinni, Maaelu Edendamise Sihtasutuse juhatuse liige, tel 648 4064 / 505 0473; e-post: andres.vinni@mes.ee

AINED ÜHTE PATTA

Uuenduslik mõtteviis Räpina Aianduskoolis on niisama enesestmõistetav nagu kapsas kõigiviljapõllul. Uued väljundipõhised õppekavad eeldavad järjest rohkem ainete lõimumist ning koostööd erinevate ainete õpetajate vahel. Niisiis otsustasid inglise keele õpetaja **Irmen Nagelmaa** ja floristikaguru **Indrek Kaeli** ajaga kaasa minna ja ühepajarooga proovida.

29. jaanuaril toimuski 3fp rühmas lõimitud tund, kus erialane inglise keel oli ühendatud reaalse floristikaga. Inglisekeelse tööjuhendi põhjal pidid tulevased floristid valmistama kimbud ja kasutatud materjali ning töö käiku hiljem oma rühma ja kahe õpetaja ees tutvustama-esitlema.

Õpilastele tundus esiti kummaline inglise keele tunniks floristika-klassi koguneda ja teoreetilise jutustamise asemel praktilise töö kallale asuda, kuid tunni käigus võõristus kadus ja kõik osalised said ülesandega hakkama.

Õpilasi hinnati kahe õpetaja koostööna, kusjuures arvestati nii kimbu valmistamise reeglite täitmist kui erialakeele kasutamise oskust. Tehniliseks probleemiks on esialgu e-kool, mis ei ole nõus sellega, et kaks õpetajat korraga ühele rühmale tundi annab.

Irmen Nagelmaa, inglise keele õpetaja

Eesti floristide esindaja esimest korda maailma-meistrivõistlustel!

Räpina Aianduskooli endine õpilane **Moonika Tohvri** esindab Eestit 24. World Skills-i võistlusel, mis toimub 2.-7. juulil 2013 Leipzgis, Sak-samaal.

Senini pole Eesti floristid WorldSkills-i võist-lustel osalenud.

Treeningud on juba alanud Räpina Aiandus-koolis õpetaja Indrek Kaeli juhendamisel.

Loe lisaks: <http://www.worldskills.org>

Foto: FB

Räpina Aianduskool kannab tiitlit "Energiasäästlik kaunis kodu 2012"

20. jaanuaril tunnustas Majandus- ja kommunikatsiooniminister **Juhan Parts** Räpina Aianduskooli tiitliga energiasäästlik kaunis kodu 2012 ja andis üle vastava tunnistuse koos meenetega. Autasus-tamine toimus Tallinnas Nokia kontserdimajas Eesti Omanike Keskkli-du III kongressil.

Räpina Aianduskool on viimastel aastatel edukalt kasutanud Euroo-pa Regionaalarengu Fondi vahendeid, renoveerinud ja rajanud selle kaudu mitmeid objekte. Kõigi ehitiste puhul on püütud arvesse võtta energiasäästu põhimõtteid. 2008. aastal valmis söökla ning 2009. aastal Nooruse tn ühiselamu. „Ajakohane soojustus, põrandaküte, soojustagastusega ventilatsioonisüsteem, maaküte koostoimes linna tsentraalküttesüsteemiga. Renoveerimine on andnud väga hea tule-muse ja kokkuvõttes võrreldes teiste analoogsete hoonetega – Jõe ja Sireli tn õpilaskodud – on olnud märkimisväärne,“ kinnitab direktor Heino Luiga.

Järgmise suuremahulise tööna rajati 2009.-2010. aastal õppekasvu-hoone, millele projekteeriti ja paigaldati **päikesepatareid** vee ette-soojendamiseks. Vee eelsoojendus on taimede igapäevaseks kastmi-seks väga oluline ja päikesepatareid täidavad seda rolli efektiivselt. Samuti paigaldati kasvuhoonesse **kliimajuhtimise programm** PRIVA.

2011.-2012. aastal oli järg õppehoone renoveerimise käes. Õppe-hoone projekteerimisel, renoveerimisel ja soojustamisel seati ees-märgiks **A energiamärgise nõuded**. Seda silmas pidades on **soojusta-tud vundamendid, seinad, katused, rajatud soojustagastusega venti-latsioonisüsteem. Päikesepaneelid soojendavad vett ja ventilatsioo-niõhku.**

Detsembris 2012 avati CO vahendite abil renoveeritud Sireli õpilas-kodu, kus **soojustati vundament, seinad, rajati uus soojustagastuse-ga ventilatsioonisüsteem. Päikesepatareid** toetavad veesoojenda-mist ja ventilatsiooni kütet. Kool loodab saada olulist energiasäästu, kuna direktori kinnitusel oli see hoone varem suur energiaraiskaja.

Allikas: www.polvamaa.ee/

KARJÄÄRIÕPPE RAAMES...

... kohtus 7. veebruaril **3mp ja 2mg** kursuste-ga Eesti Töötukassa Põlvamaa osakonna juhataja ja Kooli Nõu-kogu liige **Katri Mandel**.

Teema: Tööturg täna, homme ja tulevikus.

1.02.2013 toimunud **Räpina valla tunnustamisüritusel „Märka ja tunnusta 2012“** pälvisid Räpina valla aukirja kaks tublit noormeest, **Sten Ea (2mp)** ja **Imre Meinberg**, kes 2012. aasta kevadise jäämineku ajal vapralt te-gutsedes päästsid paisjärve jääpankade vahele vette sattunud koera.

Foto Aivo Parmson

Tekstiilitöö õpilased ERM-is

Tekstiili õppekava näeb ette rahvakunsti aluste tunni raames külastuse Eesti Rahva Muuseumisse (ERM). Mina käisin seal 6.veebruari koos sessioonõppijatega. Muuseum on väga huvitav - kuidas elati, kuidas riides käidi, mis tööriistu kasutati erinevatel aegadel erinevates piirkondades jne.

Minu jaoks üks üllatavamaid asju oli see, kuidas vanasti elati-ära mahuti. Teame ju küll, et terve pere, mitu põlvkonda koos, elas talvel ühes väikeses toakeses. Meid oli grupis umbes 15. Giid palus kõigil istuda, kuhu võimalik, ning seejärel rääkis, et vanasti oligi selles toas umbes niipalju neid koos. Ruum oli ca 20 m2 rehielamust pärit tuba. Ise kohal olla ja seda tõesti reaalsuses ette kujutada oli päris huvitav. Magati, kus keegi sai - voodeid otseselt ei olnud. Elame ise ka perega väga väikeses majas, aga nii kitsastes tingimustes ja sellistes oludes ei suuda ma küll elamist ette kujutada.

Erialases mõttes oli meelde jääv see, et paar kindaid oli kootud ülipeenikese lõnga ja keerulise mustriga. Üle 100 silmuse...

Võrdluseks võiks tuua, et tavalises kampsunis, mida koolis koome, on umbes sama arv silmuseid.

Huvitav näha ka erinevaid kodutekstiile - vaipu ja linikuid, riideesemeid. Mind on rahvarõivad alati huvitanud, aga nüüd näen kõike hoopis uues kuues. Kui varem olid rahvarõivad minu jaoks põhiliselt linane pluus ja triibuline seelik nagu laulupidudel võib näha - ka väga ilusaid - siis nüüd nägin, et tegelikult on nii palju riideesemeid, mida võib väga vabalt ka tänapäeval kanda. Rikkalikud värvid, must-rid ja kohati isegi lõiked, mis on väga-väga ilusad ja moodsad.

Kõige selle juures pani mõtlema tolle aja inimeste püsivus ja see, kust nad selle aja võtsid. Neil ei olnud küll arvuteid ja telekaid, aga tööd oli ju palju rohkem! Ometi leidsid nad võimaluse ja tahtmise teha neid imeilusaid, keerukate mustrite ja kirevate värvidega tekstiilesemeid. Veelgi enam - enne, kui majadele leiutati aknad, tegid nad ju seda kõike pimedas ja suitsuses-tahmases toas! Vaatad, suu jääb lahti - kuidas see võimalik on...

Soovitan kõigil kasvõi kordki elus ERMis ära käia, saate kindlasti Eesti ajaloole uue pilgu ja võibolla isegi mõne idee tänapäeva-ellu (taas) toomiseks.

ERMi koduleht: www.erm.ee ; paljud muuseumid üle eesti on kokku kogutud sellisele aadressile nagu www.muisee.ee.

Mona-Anari Kägra, 2 tp

EESTLASE SUURIM HIRM ON EKSIDA

17. jaanuaril osalesid keskkonnakaitse 2. kursuse õpilased Tartus Dorpati Konverentsikeskuses toimunud konverentsil „Keskkonnaharidus muudab mõtteviisi“. Päev oli jaotatud kahte osasse- esimene pool oli täidetud loengutega, seejärel asuti valitud töötubadesse.

Loenguid olid pidama kutsutud inimesed erinevatelt elualadelt. Esimesena jagas meiega oma teadmisi keskkonnahariduse võimalustest ja väljakutsetest Tartu Ülikooli sotsiaalse kommunikatsiooni professor **Marju Lauristin**, kelle loeng muuhulgas hõlmas nii eestlaste jätkusuutlikkust kui ka „Säästev Eesti 21“ strateegiat. Kirevate faktide ja graafikute abil näitas intellektuaal selgelt ära, kuidas eestlaste suurim hirm on eksida ning ka seda, et väikese ühiskonna ainevahetus on kiire.

Järgmisena astus lavalaudadele ETV ühe populaarseima saate „Osoon“ ajakirjanik **Kristjan Jung**, kes näitas praeguse aja parima teletehnika võimekust harida noori ning tutvustime mõne loodusaate saamislooga. Arutlesime küsimuse üle, kas keegi üldse tahaks ja oleks huvitatud loodusfilmidest, kui need kajastaksid tegelikkust ning ei oleks illustreerivad.

Kui kiire pilk televisiooni telgitagustesse heidetud, kostitas meid oma teadmiste ja arvamustega UNESCO programmi „Inimene ja Biosfäär“ nõustaja **Toomas Kokovkin**, kes näidetega programmist

pani põhirõhu säästva arengu mõistele, selle ajalisele muutumisele ning ka vastuoludele.

Viimase esinejana oli kohale tulnud tunnustatud loodusfotograaf **Remo Savisaar**, kes rääkis põgusalt oma enim tähelepanu saanud tegemisest- metskitse pildiprojektist.

Pärast lõunat oli aeg asuda töötubadesse. Kursus oli valinud kolm erinevat töötuba, kus esimeses tõi praktilisi pildistamisnäiteid **Urmas Tartes** kompaktkamera näol. Teises töötoas oli aga mõnel õpilasel võimalik lähemalt tutvuda DNA-ga. Pärast teoreetilist poolt oli osalejatel võimalus uurida kas enese või kiivi DNA-d. Viimane töötuba oli kalade päralt. Esialgu testiti seal kohalolijate teadmisi kalaliikide määramisel, hiljem kõneles lektor kalade meeltest, keskendudes haistmisele ja kuulmisele. Demonstreeriti ka, kuidas kalad reageerivad nn „häireainetele“. Järgnevalt said osalejad kuulata, milliseid helisid kalad tekitavad (millest, kusjuures, võiks orkestripanna kokku panna)- sellega sai väide „tumm nagu kala“ kenasti ümber lükatud.

Vastukaja antud konverentsile oli kogu kursuse poolt ääretult positiivne ning õpilased tundsid, et päev andis juurde rohkem kui nii mõnedki koolipinki nühkides veedetud tunnid!

Kristiina Kari, 2 kg

Kausside ja seebiga pealinna vallutam

09.02.2013 peeti Kristiine kaubanduskeskuses Eesti Õpilasfirmade laata, kust võttis osa 160 õpilasettevõtet, kelle hulgas ka 23 õpilasfirmat Moldovast ja Rootsist. Pakuti laia valikut enda toodetud kaupu ja teenuseid - alates kehahooldusvahenditest isemeisterdatud lampideni ning õpiabiteenusest kiirkohtinguteni. (portaalist Delfi)

Aianduskooli esindasid Kristiines kaks õpilasfirmat: 2ap kursuselt ÕF KINGIKAUSS (Enely Lohu, Anna-Liisa Koger ja Kristina Šubina) ning 2mg kursuselt ÕF JOUISSANCE (seebimeistrid Darja Sotska ja Jelizaveta Krasovskaja). Õpilasi juhendab majanduse aluste õpetaja Tiit Ruuspõld.

ENELY LOHU: Õpilasfirma asutasime vabatahtlikult majanduse tunni raames. Oleme osalenud kooli laatadel, kuid käinud ka Tartu Taskus ja nüüd siis Tallinnas Kristiines. Rahvast oli palju, seetõttu oli ka väike närv sees. Nii mõnigi ütles meile kiidusõnu, mis andis veel rohkem indu asjaga edasi tegeleda. Uudistasime ka ise kordamööda teiste tegemisi. Minu jaoks olid huvitavad tooted kommu-puud, lilleseaded, magnetid ja võtmehoidjad. Üldiselt läks päev korda, vaatamata mitmele tunnile, mis seista tuli :).

SÕBRAKS OLEMISE KUNST

Sõprusel on üks hing ja kaks keha. Aristoteles

Sõber on inimene, kelle juurde võid minna, teda tülitada, talle helistada või temaga netiühenduses olla ükskõik mis ajal, kui sul teda tõesti hädasti vaja on. Kui ta ei saa mingil põhjusel seda kohe teha, siis võtab ta sinuga kindlasti esimesel võimalusel ise ühendust. Sõber ei kipu sind õpetama ega tänitama ja oskab sind ära kuulata. **Sõber ei reeda sind iialgi.** Väga rumal oleks oma sõbrale öelda: „Jäägu räägitu meie vahele.“ Õige sõber solvaks säärase hoiatuse peale ja põhjendatult – sa oled teda asjatult reetmises kahtlustanud. Nüüd tuleks pigem sinul temalt vabandust paluda.

Mida jälgida sõpruse ja sõbraks olemise juures?

Sõpruse aluseks on sümpaatia. Isiklikud lähisuhted tuginevad vastastikusele puhtisiklikule huvile ja sümpaatialle. Tegemist on vastastikuse meeldivusega, milles mängivad võrdset osa nii välimus kui ka isiksuse varjatud omadused, mida ei oska sõnadega seletada. Nende aluseks on inimese individuaalsus ning tema omapära. **Vägisi ei saa kellelegi sõbraks hakata.** Võib juhtuda, et keegi, kes tahab sinu sõprust, võib sulle mõjuda hoopis antipaatsena ja sa ei oskagi seda mõistustlikult seletada. Esmalt tuleks endale ausalt vastata: kas ta meeldib mulle tõepoolest kogu hingest?

Alati püsib oht armastus ja sõprus segi ajada, eriti kui tegu on vastasugupooltega. Armastusega kaasneb seksuaalne iha, mis sõpruse korral on välistatud. Armastus on inimsuhete kõige sügavam vorm, kus kõik sõprusele omased tunnused toimivad ülivõrdes. Küll võib samaaegu üht inimest armastada ja oma sõbraks pidada. Kooselu või abieliu korral oleks see muidugi ideaalne suhe. **Armastus tähendab oskust oma mina alla suruda – seda tingimust sõprus endale ei sea.** Armastus on seesmine truudusvanne ühele kindlale inimesele. Sõpru võib inimesel olla mitu, ent ihaliku armastuse objekte ajas ja ruumis ainult üks. Juhtub ka nii, et armastus saab aastatega otsa, aga sõprus jääb alles või hoopis tugevneb.

Iga sõprus on individuaalne ja kordumatu. Ükski inimene ei ole täiuslik ja sõber valitakse alateadvuses mingit oma nappi võimet või isiksuseomadust täiustama. **Teise teeb kõitvaks see, et ta on just niisugune, nagu ta on.** Või leitakse enda kõrvale inimese, kellega on ühised huvid, arusaamad, haridus, unistused jne. Seega peaks kohe alguses ütlema oma soovid ja vajadused: mida mina soovin ja vajan, mida mina saaksin ise sulle vastu anda.

Sõpruse kõige tähtsam alus on vastastikune usaldus. Igasugused valed, pooltõed, möödarääkimised ja salgamised teevad sõprusele peagi lõpu.

Sõbraga peaks olema võrdlemisi avameelne nii oma tunnetes, mõtetes kui ka ootustes. Sõbra ees ei ole vaja teeselda, sest seegi oleks valetamine. Püüdes kohtumisel sõbraga tõmmata endale pähe heatujumaski, ei säästa sa teda, vaid teed talle hoopis haiget. Nii hoiad ära vääritimõistmise.

Kriitika sõbra pihta olgu alati konstruktiivne, mitte lahmiv, sildistav ega lahterdav, ning esitatud heal toonil. **Kus sõbral häda näed laita, seal tule ja aita.** Vahel on suur abi ka sõbra murede ärakuulamisest.

Ole oma sõbra jaoks olemas – aita tal remonti teha, muru niita, süüa teha, lapsi vaadata, kolida, kraamida, autot remontida jne. Koos tegutsedes avaneb nii sinu kui ka sõbra suu. Nii saavad korraga mured räägitud ning teod tehtud, ent ka uued plaanid ja sihid seatud.

Püüa vältida kõhklust, kahtlust ja anonüümsust. Väldi kõhklevaid küsimusi: *Kas ma saaksin kuidagi aidata? Kas sul oleks praegu abi vaja? Kas sa tahaksid, et ma tuleksin? Ma olen kuulnud, et sul on praegu abi vaja.* Tavaliselt vastab sõber säärasele küsimustele või pakkumistele eitavalt ja tõrjuvalt, andes mõista, et saab ise hakkama.

Sellist pealkirja kannab RAKi psühholoogi ja köögiviljanduse õpetaja TOIVO NIIBERGI hiljuti ilmunud raamat. Hiljutise sõbrapäeva puhul jagab autor sõbralikult mõtteid raamatust.

Sõbra probleemide, murede ja hirmude suhtes ole osavõtlik. Ära alahinda neid, ära targuta ning ära mingil juhul ironiseeri. Avalda valmisolekut sõber ära kuulata ja ole ise esmane ukseavaja.

Ära otsusta sõbra probleemide üle, sõrm püsti. Samas võid alati julgelt esindada oma (või sõpruskonna) seisukohti ning edastada n-ö minateadet. Siingi on oht kalduda ülearu targutama või oma mina rõhutama. Kontrolli eriti oma kehakeelt. Ole alati valmis veidi tagasi tõmbuma ning vajaduse korral vabandust paluma.

Soove, nõudmisi ja nõuandeid esitades ära unusta andmast võimalikke valikuid. Tea, et ühelegi probleemile ei ole ühest lahendit. Sõpra saad aidata ainult siis, kui annad talle nõu, seadma tingimusi, ning pakud vähemalt kaht võimalikku lahendit. Kui need puuduvad, siis pigem vaiki, sõbral on abi sellestki.

Pea kinni kõigist kokkulepetest, lubadustest, tähtaegadest ja tähtpäevadest. Seepärast ei saagi olla palju sõpru. 3–5 tõelisest sõbrast aitab, et kõigist lubadustest ajaliselt kinni pidada. Peale nende on sul ju veel oma lähedased, sugulased, toredad töö- ja treeningukaaslased jne.

ÄRA KUNAGI RÄÄGI OMA SÕBRAST HALBA. ASTU JULGELT TEMA EEST VÄLJA, KUI KEEGI PÜÜAB TEDA ALANDADA, MUSTATA, IRO- NISEERIDA, SILDISTADA VÕI ALUSETULT SÜÜDISTADA.

(K)ÕIGE KOLLEEG

Sõbrapäeva eel viidi RAKi töötajate hulgas läbi internetipõhine küsitlus, kus paluti nimetada kolleege, keda mistahes põhjusel - kõige abivalmim, kõige sõbralikum jne - enim hinnatakse. Ehk siis: kes on "õige" kolleeg.

Kokku käis vastustest läbi 61 töötaja nimi. Võime ainult rõõmustada, et nii paljud meist on kellegi jaoks olulised ja kellegi poolt hinnatud!

Rõõmustada on põhjust ka selle üle, et 61 nime hulgas olid esindatud kõik tööloigud - õpetajad, juhtkond (sh direktor), administratiiv-, õppemajandi, õpilaskodude ja söökla töötajad, koristajad, remondi- ja IT-mehed, Maarja küla rahvas...

Sõbrapäeval said kõik, kelle nimi käis vastuste hulgast läbi enam kui 5 korda, rinda märgi (K)õige kolleeg 2013. Kuid eristus ka kindel esikolmik.

Enim hääli saanud kolleegideks osutusid

ENDLA MITT, personalisekretär

SIRJE TOODING, õpetaja

ÜLLE VIKSI, kutse- ja sotsiaalnõustaja

Õnnitleme, täname teid selle eest, et olete just niisugused, nagu te olete ja püüame õppida :) !

P.S Kui Endla Mitti arusaadavatel põhjustel pole esile toodud õpilaste hulgas läbi viidud rahuloluküsitlustes, siis Sirje Tooding ja Ülle Viksi on hulgaliselt häid sõnu pälvinud ka õpilastelt.

Karda vähem ja looda rohkem, sõõ vähem ja mälu rohkem, vihka vähem ja armasta rohkem ning kõik head asjad tulevad sinu juurde.

Rootsi vanasõna

Venemaa, Jaapan ja Julius: Indrek Kaeli

Teie endine botaanika õpetaja Malle Terepson-Madisson kirjeldab Teid juba koolipingi ajast kohusetundliku ja loodusesse tõsiselt suhtuva inimesena. Kust on saanud Teie looduslähedus alguse?

Linnalapsena kasvasin ma üles väga heas kohas, Tartus, Tähtveres. Meil oli oma aed ja seal see algas, vanaisa kõrval töötades. Kõik suved said maal oldud, algul Vellaveres, pärast Käärikul. Kindlasti see ka süendas loodusearmastust. Kui oli vaja otsustada, kuhu minna õppima, siis oli 2 varianti, Luua või Räpina. Sai valitud Räpina, mille lõpetasin 1975. a. aiandusagronoomina.

Uudishimulikult sammub juurde taimeseade õpetaja Leili Alaoja-Rein. Kuuldes, et siin sünnib koolilehe intervjuu, maandub meie seltskonda Indrekut toetama.

Õpetate aianduskoolis floristikat. Mis Teile selle eriala õpetamise juures kõige enam meeldib?

(Muheleb) Läheb üha keerulisemaks... Kui nime ja sünniaastat küsida, siis on vastus lihtne, aga... Eks mulle meeldib võimalus anda oma teadmisi edasi, mida on kogutud läbi paljude aastate ja erinevate õppimisvõimaluste!

Ühendades rahvusvaheliselt saadud tarkused kõikide Eestis olevate võimalustega ja andes siis lihtsalt parimat oma õpilastele edasi?

Jah. Väga ilus lause :).

Kust tulevad suured ja lennukad ideed, kui Te teete mingit suuremat projekti? Lugesin enne intervjuuerima tulekut päris huvitavaid artikleid - olete Venemaal käinud, igasuguseid võimsaid lilleseadeid teinud ja Teile on ka väga loomingulisi võimalusi selleks antud.

Idee algus on ikka kõiges selles, mis meid ümbritseb. Me oleme kogu aeg kas siis looduskeskonnas või tehiskeskonnas, millega on keegi vaeva näinud - loodetavasti mõni eriharidusega inimene. Kui me vaatame seda vaasi (*osutab ühele vaasile*), siis siia on juba loomingu käigus pandud mingi idee sisse. Järelkult tuleb õppidagi ümbritsevat keskkonda nägema, nähtust järeldusi tegema ja leitud ideid ära kasutama.

Te olete Eesti ainuke ikebanaprofessor. Kas on eriline tunne olla ainuke?

Tegelikult täitsa tavaline. Eriti haridusministeeriumi vaatenurgast. Selgus, et nende meelest on selline haridus täielik null. Minu diplom võimaldab mul Jaapanis jaapanlasi õpetada ja seal oma koolkonda luua, aga Eestis ei tähtsustata seda üldse nii väga. Ainukesed kohad, kus seda hinnatakse, on Jaapani saatkond, aianduskool ja kindlasti ka Eesti-Jaapani Assotsiatsioon, kuhu ma ka kuulun.

Tänu ikebanale olen kokku puutunud ka Jaapani keiserliku perekonnaga. 1990.a. tutvustasin oma töid 35. Rahvusvahelise Ikebana Instituudi aastanäitusel Printemps Ginza's, Tokyos printsess Hitachile, praeguse keisri Akihito venna abikaasale ja Jaapani Ikebanakunsti Assotsiatsiooni aupresidendile. *Õpetaja Leili, kes on vahepeal eemal toimetanud ja taaskord intervjuu sündimist kuulama asunud, sekkub vestlusesse: Aga Indrek, Sinu enda sisetunne ikkagi?*

Mul on lihtsalt palju võimalusi olnud õppida. Lihtsalt on nii hästi läinud, et elu on palju võimalusi andnud. Kuid leian, et see ei ole mingi eriline asi. Pigem teeb kurvaks, et kodumaal polegi haritud jõude juskui vaja, erinevalt sellest ajast, kui Toots Venemaalt tuli. Aeg on selline. Kuigi uus kutseraamistik jätab koha ka

Eesti ainukese ikebana-professori, RAKi floristika juhtõpetajaga ajas juttu esma-kursuslane LEE-GI PÕDER

meistikoolitusele Eestis, ei tule seda niipea - meistritel poleks tööd ja koolituseks puudub raha.

Praegu Teil läheb RAKis viies aasta õpetamist. Mis on läbi aastate mõned toredad ja helged meenutused, mis on juhtunud? Või teha saadud?

Arvan, et väga palju on ära tehtud floristikakoolituse arengu osas. Kasvõi need kolm klassi, mis meie käsutuses praegu on. Nüüd toimub eriala sisuline arendamine.

Kõige toredamad meenutused on seotud iga kolmanda kursusega, kui saab võrrelda, millised nad olid esimesele kursusele tulles ja millised on kolmandaks. Kõik see areng.

Aga mingisugused üritused või naljakad juhtumid tunnis? Kindlasti juhtub igasugu vahvaid asju?

Need tuleks kõik üles kirjutada :) ...Kirjavead on väga tore koht. Kõige naljakamad juhtumid on seotud praktikate kaitsmistega. (*Asub oma märkmete hulgast näidet otsima*). Vat, leidsin! „Viimasaastane“ oli väga tore sõna. See oli PowerPointil tehtud töös. Kes arvab ära, mida autor tahtis selle sõnaga öelda?

Praegu on Teie õpetada RAKi vilistlane Moonika Tohvri, kes on minemas Eestit esindama noorte floristide MM võistlusele. Kas Te kirjeldaksite mõne sõnaga Moonikat ja teie ettevalmistusi?

Tegelikult oli 2 kandidaati, aga Moonika oli koolis tubli, kohusetundlik ja andekas ka veel. Paremat kombinatsiooni on raske leida! Kohtume Moonikaga 2 korda kuus ja terved pikad päevad. See asi on väga tõsine - ma tean, kui tõsiselt võtavad kõik teised võistlejad oma ettevalmistust.. Moonika läheb Eestit üksinda esindama, mis on muidugi natuke hirmus võistleja seisukohalt.

Otse loomulikult ei saa me rääkimata jätta koer Juliusest! Milliste sõnadega kirjeldaksite teievahelist sõprust, mis on absoluutselt sügav ja silmnähtav igapähele, kes Teid koos on näinud?

Julius on hell ja õrn metsloom. Mina püüan ka vastata neile kõrgele seatud nõuetele, mida tema esitab.:

Isegi Teie arvuti ekraani taustapildiks oli Julius...

Jah. Enne, kui mul endal koera ei olnud, ei saanud ma üldse aru inimestest, kes niimoodi „sussutavad“ oma loomi ja nüüd olen ise samasugune... Sellest saabki aru vaid teine koeraomanik.

Iga sõprusega on nii, et niipalju kui ise annad, samapalju saad ka vastu. Julius on igati tore intelligentne kaaslane, ei lähe ülbeks ja pealtükkivaks oma sõprusega, hoolitseb minu eest ja kaitses mind samamoodi nagu mina teda. Eks tänu temale ma olengi suutnud säilitada oma vaimse tervise, töötades kogu aeg kodust ja sõpradest eemal.

Kui vana Julius on ja kust Te ta saite?

Julius on 7-aastane ja kingitus Moskvast. Töökaaslane ja ülemus kinkis ta mulle - ilmselt hea töö eest.

Mis töö see oli, mida Te Moskvast tegite?

Moskvast töötasin ma kahes suures lillefirmas, ametinimetust oli väga uhke - art director. Minu töö oli kõik, mis puudutas firma kujunduslikku külge, alates visiitkaartidest, seinavärvidest, kauba väljapanekust ja sisseostmisest jne kuni firma suurte messiboksides kujundamiseni 2x aastas. Loomulikult ka firmas tehtavad floristide tööd ja nende areng oli minu kontrolli all. Väga palju oli väljaspool firmat tehtavaid tellimustöid ja tegelikult meenutaski see rohkem tuletõrjes töötamist. Suur tellimus võis tulla ükskõik mis kell ilma ette hoiatamata, näiteks sada kimpu või suur lavakujundus. Kiired ajad olid. Samas võimaldas see töö ka palju reisida, käia messidel ja hulgiladudes Hollandis ja Saksamaal.

Vahepeal sai töötatud veel vabakutselisena, mis pakkus jällegi teistsuguseid võimalusi. Näiteks oli kaks pikemat reisi Indiasse, et ühe hulgilao tarbeks leida kohalike käsitöömeistrite tööde hulga uue jõulukollektsiooni jaoks sobivaid materjale.

Kuidas Te praegu olete rahvusvaheliste projektidega seotud?

Ei ole. Vaikus ja rahu on saabunud! Eks kõik muutub elus. Kooliga seotud võistlused ja õpilaste vahetus ikka on jäänud.

Millised hovid on Teil veel tööväliselt?

Kõik hovid kipuvad tööks kujunema. Fotograafia on praegu selline kõige aktiivsem hobi, mida tuleb hakata ka edasi õpetama. Floristidel on üheks valikaineks stuudiofotograafia. Meil on ostenud terve stuudiokomplekt vahendeid. Seangi üle koridori praegu stuudiot üles.

Õpetan pildistamist ja fototöötlust ning seda, mida on vaja teada floristidel, kui neil on tarvis näiteks teha suurematele töödele pakumisi koos pildimaterjaliga.

Te kirjutate kindlasti ka floristika arengukavades kaasa?

Jah, ma kuulun nendesse töörühmadesse, kes tegid kõigepealt uue kutsestandardi, siis riikliku õppekava ja ilmselt ei pääse ka kooli õppekava tegemisest. Loodetavasti läheb kõik veel paremaks, kui see siamaani on!

OMALOOMINGU KONKURSS

Sõbrapäeval, 14. veebruaril toimus RAKis Liivimaa kutsekoolide omaloomingu konkurss. Kahjuks ei leidnud enamus koolidest võimalust osaleda, kuid seda suurem oli rõõm nende külaliste üle, kes kohale jõudsid.

Välja oli kuulutatud viis erinevat võistluskategooriat. Kõik osalejad pidid oma tööd tutvustama - kuidas, millal,...

"Kakuke" eeldas oma retsepti järgi valmistatud söögipoolist. Žürii koosseisus Kadi Koosapoeg, Anne Aruste, Irmen Nagelmaa ja Ulvi Mustmaa tunnistas parimaks Heino Elleri nimelise Tartu muusikakooli õpilase Anna Lea Haameri küpsised - omavalmistatud martsipanist ja šokolaadiglasuuriga. Mmmm...

Kategooria **"Roosa panter"** alla liigitusid kehalise liikumisega seotud etteasted. Parimaks hinnati RAKi segaseltskonna pantomiim **"Juhtum bussis"** (Riina Zaitseva, Elizaveta Krasovskaja, Jevgenia Matvejeva, Jekaterina Švaiger, Jürgen Kivimäe).

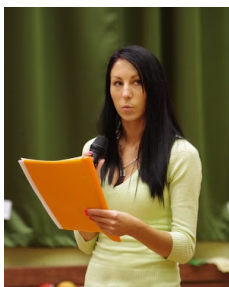

"Rohelisem elu" tähendas mistahes taaskasutust. Esikoht taas Ellersisse, Gertrud Leopardile ballikleidi eest. Leidlikkuse eest tunnustati Rápina ÜG noormeest Vallo Vaherpuud, kelle kööginagi võimaldas köögitarbeid vanade kahvlitelusikate otsa riputada. Heade nippide eest võivad osalejad tänulikud olla RAKi töötajale Luule

Rosale - näiteks teadmise eest, et sibulad säilivad kõige paremini vanadest ajalehtedest valmistatud korvis.

Kategooria **"Suuga teen ma suure linna"** alla liigitus igasugune kirjanduslik omalooming. Parimaks hinnati Rápina ÜG õpilase Deiny Raudsepa muinasjutt **"Tuulelohe"**, kuid tunnustamist olid väärt kõik noored luuletajad.

Kategooria

"Kuldsed käed" oli esitatud tööde poolest arvukaim. Film, pliiatsijoonistused, maalid, tammepeuust pildiraam, ehted, lilleseade, albumid, karbid, laud, kingikausid, pillimäng...

Imetlemist väärt olid Rápina ÜG noormehe Maksim Rjurikovi kohalikust kadakast valmistatud laud (vähemalt viis korda üle lihvitud, silmale ilus ja väga korrektne-puhast töö) ning 2mg õpilase Jürgen Kivimäe rahvuslike triibukangastega kaetud albumid ja karbid. 2tp õpilase Mona-Anari Kägra töö **"Kevade ootus"** ühendas endas reljeefmaali ja kõrvarõngad ning mõjus tõeliselt reipalt ja kevadi-

selt. Mairold Mänd (2mp) võlus oma esitlusoskusega (pliiatsijoonistust), Gerli Käro (3fp) sõbrapäevaseade oma päevakohasuse ja värskusega.

Esikoha ja ka **publiku preemia** pälvis Algis Pauljukaitis (taas Elleri), kes esitas süntesaatoril omaloodud muusikat.

Mitmekülguse eest otsustas žürii tunnustada **Marika Mältonit**, kellel oli ette näidata nii toredaid linikuid, joonistusi, ehteid kui ka luuletus **"Jäätunud pisarad"**.

Tegemist oli toreda ja südamliku üritusega. Loodetavasti õnnestub järgmisel aastal liivimaalastel sobilikum aeg kokku leppida ning vahva ettevõtmine ei ole hääbumisele määratud!

Kuidas aianduskooli õppekollektsoon enda kasuks tööle panna

Lillekasvatuse õpetaja Jaana Vaino

Kollektsoon kui mõiste on inimeste teadvuses seostunud ikka hulga erinevate esemete või objektide koguga, millel võivad olla erinevad eesmärgid. Teadlik kogumine seostub mõistetega missioon ja teadmised. Harrastusaednikud kollektioneerivad tavaliselt kirest ajendatuna. Riigiasutuste taimekollektsoonid, sh meie kollektsooniaed, on loodud mitmel erineval eesmärgil: taimede tutvustamiseks, õppimiseks, propageerimiseks, süsteemseks jälgimiseks, säilitamiseks, loodusega suhtlemise arendamiseks, praktiliste aiatööoskuste harjutamiseks.

KOLLEKTSIOON KUI INFOKANDJA. Kollektsoonid on infokandjad nagu raamatud, raadio või televisioon.

Oletame, et teil on vaja kujundada avalikule linna haljasalale suvelillepeenar. Selleks tuleks minna suve lõpul (kõige parem augusti-kuul) meie kooli lillekollektsooni ja otsida välja ala, kuhu on koondatud suvelilled. Olles eelnevalt endale selgeks teinud, et otsitavad taimed võiksid olla vastupidavad meie Eesti suves (st need peaksid õitsema kaua ja olema ilmastikukindlad), tuleb suvelilledel hulgast just sellised välja valida ja nimed üles kirjutada. Teiseks tuleb informatsiooni omandada. See tähendab, et see tuleb viia oma ellu. Näiteks võiksite kasvatada neid lilli oma aias ja ka kirjandusega võrrelda.

TAIMEDE TUNDMAÕPPIMISE VÕLU JA VALU. Üldiselt on Eestis vähe häid taimetundjaid. Põhjus on lihtne: selleks, et neid hästi tunda, tuleb taimenimesid korrata ja taimedega süsteemselt tegeleda ning seda pikema aja jooksul. Taimenimede puhul ei saa teistmoodi, kui tuleb ennast sundida neid pähe õppima ehk püüda oma mälu järkjärgult trennides parandada. Kindlasti tuleks taimi õppida pikema aja jooksul.

Meeldejätmise üheks olulisemaks tingimuseks on kordamine. Kordamisel tuleb luua süsteem. Võib jagada taimed rühmadesse, võttes aluseks mingi ühise joone. Näiteks kollektsooniaias võib lilli õppida nende botaanilise kuuluvuse ja ehituse järgi. Jagada võib ka teatud kokkuleppelistesse rühmadesse nagu nt lõikelilled, söödavad lilled, pinnakattetaimed, kevadel õitsevad lilled jne.

Samuti tuleks kordamisel iga kord leida mingi uus vaatevinkel, seostada tuttavaid fakte uutega. Näiteks õppinud tundma elusilli kollektsooniaias, võib neid hiljem korrata fotode pealt.

TAIMEDE KOMPOSITSIOONID.

Tihti arvatakse, et kui taimi on palju, siis võib kujundus olla teisejärguline või üldse mitte oluline. Tegelikult võib ka mitmekesise ja küllalt killustatud taimeliku puhul tuua sisse erinevaid kujunduslähemisi, koondades neid taimi kompositsioonireegleid järgides. Sellistest kompositsioonidest võivad paljud inimesed saada inspiratsiooni, saab endale meelde jätta, milline taim millise teise taimega sobib või milline värvikombinatsioon on meeldivaim. Kompositsioonide muutmine erinevatel aastatel ei lase kollektsoonil tunduda staatilisena. Aianduskooli kollektsoonide juures on tore see, et kujundamise protsessis osalevad paljud õpetajad ja õpilased—enamus taimi kooli istutusalaadele kasvatatakse meie omas moodsas kasvuhuones—ning lõpptulemust on võimalik silmaga näha ja käega katsuda.

Lehtpeedid suvelillepeenras RAKI lillekollektsooniaias 2012. aasta suvel. Foto J. Vaino

KOLLEKTSIOONI HOOLDAMINE, SISULINE ARENDAMINE JA TÄIENDAMINE.

Aianduskooli kollektsooni hooldamine on läbi aegade olnud nii õpilaste, õpetajate kui aednike kanda. Seda hooldamise süsteemi on päris keeruline sedasi seada, et igal hetkel oleksid kõik tööd tehtud ja haljastusvaliteet kõrge tasemel.

Sügis-2012. Foto Kristjan Freirik, 3mp

Õpekavade muutudes ja maailma aiataimede pikast nimestikust Eesti kliimasse sobivate taimede selekteerimiseks on vajalikud uued otsustused, millised taimed jätta, millised välja heita ja milliseid uusi liike, sorte katsetada ning lõpuks Eesti haljastussegi juurde soovitada. Kuna aiaruum on piiratud, tuleb langetada otsused kellegi-millegi kasuks või kahjuks.

Oleks tore, kui igal aastal meie kollektsoonid täieneksid mingist uuest aspektist lähtuvalt ja käsikaes õppekavade arenguga. Kui uued kollektsoonid loodaks mitte ainult taimedest, vaid ka müüridest, teekatetest, peenraservadest, murudest, täieneksid veelgi juba olemasolevad väikeaedade ja kalmude näidised.

Lõpetuseks aitäh kõigile, kes huvituvad aianduskooli kollektsoonidest, õpivad ja õpetavad meie kollektsoonides, kujundavad, hooldavad ja täiendavad meie kollektsoone! :)

Viinapuudest aianduskoolis läbi aegade

Viinapuust on saanud arvestatav marjataim Eesti koduaedades. Võime rääkida siinsest ärilisest viinamarjakasvatusest. Selles kujunemisos on oma osa Räpina Aianduskoolil ja tema vilistlastel.

On peresid, kes elatuvad viinamarjakasvatusest. Üks selline on Sõmerpalu valla Liiva külas asuv Pruuli-Kaska talu. Perenaine Lija Kaska (neiuna Suvi) lõpetas Räpina Aiandustehnikumi 1965. aastal ja teda tuntakse kui innukat viinapuude propageerijat laatadel. Küllastame seda talu oma õppeekskursioonidega juba paljude aastate kestel.

Eesti avamaa viinamarjakasvatuse ajalugu algab Viljandist

Esimene kirjalik teade viinapuude kasvatamisest Eestis väljaspool kasvuhoonet pärineb aastast 1887. Sellest loeme, et Viljandis olla pagar Kelchil läinud korda krimmi viinamarjade seemnetest viinapuud omas aias üles kasvatada. Pool sajandit hiljem tuuakse Viljandist Arved Kelchi aiaärist viinapuud Räpina Aianduskooli. Osa neist istutati praeguse aednikumaja seina äärde, kus sort 'Madeleine Angevine' kasvab siiani.

Aianduskool viinamarjakasvatuse propageerijana

Sageli on maailma põhjapoolseima viinamarjaistandikuna nimetatud Lätis Sabile linnakeses Abava jõe kaldale 1938. aastal rajatud hektari suurust viinamäge. Tänapäeval meeltab see sinist viinamarjatarja vapil kandev väikelinn iga-aastase viinamarjafestivaliga kohale hulgaliselt turiste. Sama ürituse raames toimus Sabiles 2011. aasta suvel Läänemere maade viinamarjakasvatajate konverents. Nüüd on viinamarjaistandikke rajatud meist põhjapoolgi: Soomes, Rootsis ja Norras.

Räpinas rajati 600 m² suurune istandik pärast sõda. Sellest (koos fotoga) kirjutab Heigo Miidla oma 1964. aastal ilmunud raamatus "Viinamarjakasvatus". Istandik paiknes Aianduse tänaval oleva maja vastas asuvate kaskede kohal, kust tee Sireli tänava õpilaskodust koolimaja poole viib. Neid viinapuid tuli 1970. aastal minul kui uuel puuviljanduse õpetajal hooldama hakata. Selle istandiku mälestuseks istutasime juba sel sajandil naabruses olevale vabale kohale külmakindlaid viinapuuliike. Taimerühma keskel kasvab liikidevaheline sort 'Zilga', keda ümbritsevad paljude meil sobivate sortide külmakindlad lähedlaid. Ida poole jääb Kaug-Idas kasvav amuuri viinapuu, lääne poole aga Põhja-Ameerikast pärinevad kallas-viinapuu ja põhja-viinapuu ehk labruska.

Uued viinapuude kollektsioonid rajati hiljuti õppeaeda. Liina Jürisoo juhendamisel said mõne aasta eest mulda veepaaki varjaval sõrestikul kasvavad viinapuuliigid. Sõrestiku ühel küljel on näited eri marjavärviga sortidest: punane 'Gailiuno Silva', sinine 'Zilga' ja kollane 'Triumph'. Praegune soovitussortiment istutati 2012. aasta kevadel praktikamaja otsaseinal oleva sõrestiku äärde Sirje Toodingu juhendamisel. Istikud pärinevad Lija Kaskalt ja Jaan Kivistikult.

Viinapuid kasvab õppeaias veel reana puuviljanduse kollektsioonis. See tundub olevat mullastiku ja mikrokliima poolest viinapuudele väga sobiv kasvukoht. Marjad valmivad siin paremini kui minu väikesel lõunakallakuga koduaias, mis asub paar kilomeetrit eemal.

Aastatel 1998-2005 tegelesid aianduskooli õpilased viinamarjasortide uurimisega, mille tulemustest on kokkuvõtte 2006. aastal ilmunud raamatus "Viinamarjad Eestis". Alates 2004. aastast, kui Eesti Aiandusliidu puuviljanduskomisjon soovitas kasvatamiseks esimesed viinamarjasordid, õpetame meie koolis viinapuud kui üht puuviljanduse põhikultuuri.

RAKI õpetaja JAAN KIVISTIK on üks Eesti viinamarjakasvatuse alustalasid ning paljude õpikute ja käsiraamatute autor.

Alates 2010. aastast saab meil viinamarjakasvatust õppida valikainena. Iga-aastased õppepäevad asjast huvitatutele algasid sajandivahetusel. Alates 2006. aastast haldan veebilehte "Viinamarjad Eestis" (<http://ak.rapina.ee/jaan/viinamarjad/index.htm>).

Aianduskooli lõpetanute on saanud viinamarjakasvatajatena tuntuks Lija Kaska ja Saare-Tõrvaaugu aiandi kasvuhoonetes lauamarjasorte uuriv Harri Poom. Aktiivselt õppepäevadel osalenud Jaak Eensalu rajas Otepää valla Annemäe talus suurema veinistandiku, mille saagist valmistas 2009. aastal esimese veini. See veinitegu (<http://www.e24.ee/175971/eesti-uks-suuremaid-viinamarjaistandusi-andis-rekordsaagi/>) äratas üldsuse tähelepanu. Aianduskool on avaldanud mõju kohaliku viinamarjakasvatuse arengule, millest on kirjutis "Räpina Rahvalehe" 2011. aasta septembrinumbris (<http://www.rapina.ee/documents/194439/314387/09+september+2011.pdf>).

Viinamarjakasvatuse uurimine jätkub Eesti Maaülikoolis

Räpinast said innustust Eesti Maaülikooli õppejõud Kadri Karp ja meie vilistlane Marge Starast, kes alustasid viinamarjakasvatuse temaatikaga 2003. aastal kui rajati katseistandikud Kambjas, Lümmandal ja Ruusmäel asuvates taludes. 2007. aastal rajati eeskujulik istandik Rõhu katsejaamas sortidega 'Hasanski Sladki', 'Rondo' ja 'Zilga'. Katseistandike rajamisel kasutati Räpinas asuva OÜ Mikrotaim poolt tervendatud istikuid.

Alates 2008. aastast on Eesti Maaülikoolis kaitstud magistritöid viinamarjakasvatusest. 2007. aastal korraldas maaülikool Tartus viinamarjahuviliste kohtumise, millest on nüüd kujunenud iga-sügisene kokkuvõtete tegemine viimasest hooajast. Maaülikooli üheks uurimissuunaks on kohalikest viinamarjadest valmistatud veinide võrdlus lõunamaistega. Koostöös Veinimaailmaga (<http://www.veinimaailm.com/>) alustati ühisprojektiga "Eesti vein".

Kokkuvõtteks

On kasulik tajuda oma kooli kohta teiste tegijate seas nii hetkel kui läbi ajaloo. Kord aianduskooli üheks märksõnaks olnud viinamarjad ei pea selleks alati jääma. Kui aga arvestada siinse sooja ja pika suvega, äsja valminud loomemaja pruulikojaga võimalustega ning pargis kasutult seisva jääkeldriga, siis tasuks meil ehk viinamarjakasvatuse tulevikulegi mõelda. Tartu maantee ääres paikneval Võhandu kaldal leidub sobivaid maid veinistandike rajamiseks, kust saaks varuda toorainet kohaliku viinamarjaveini jaoks. Ettevõtte õnnestumiseks on eelkõige vaja asjast huvitatud inimesi.

Fotod J. Kivistiku erakogust. Vasakul: Aednikumaja, 1. viinamarjakasvatuse tund sept 2010. Paremal: noored sordiurijad sept 2005 (sh Allan Pöder, tänaseks ettevõtte ALLECO juht ja RAKI praktikan-tide juhendaja)

Märtsikuise **COSMOPOLITAN**i vahel

Ilmub **kutsevaliku** erinumber,

kus sõna võtavad ka RAKi õpilased Liis Kukin, Maali Roomet, Leegi Põder, Jürgen Kivimäe, Andres Pogrebnõi, Marko Liiva ja Marii Jõeveer. Lisaks võid piltidelt leida teisigi tuttavaid :)

Soovita sõpradele, kellel kutse- ja koolivalik veel ees!

Hea võimalus!

TASUSTATAV PRAKTIKA

Tule meie aiandustooteid müüvasse Turu poodi praktikale, ning Sa õpid juurde palju uut ja huvitavat.

Sinult ootame olemasolevate teadmiste jagamist meiega. Poe klientide vajaduste väljaselgitamist ja nende nõustamist.

Pakume tasustatavat praktikat aprillist kuni septembrini. Praktikakoht asub Võrus. Kui oled valmis meie ootusi täitma, saada oma CV e-posti aadressile mari.koort@vty.ee märgusõnaga "Turu praktika" hiljemalt 15.märtsiks k.a. Täiendav info Võru Tarbijate Ühistu, tel 7827615, www.vty.ee

NB! Sobib pigem töötajale!

Alates märtsikuust hakkab koolis tegutsema **AIAN-DUSRING**. Kui Sul on huvi ja tahet kaasa lüüa, siis palun jätta vastavasisuline teade Facebooki (Räpina Aianduskooli grupp) või saada kiri tonis.soopere@aianduskool.ee hiljemalt 25. veebruaril. **Tule pista näpud mulda!**

härmaalõngad hõbedases kuues
hõbedasi kangamustreid luues
külmakangru nobe-vilkad näpud
osavasti hõbeniite jätkab
kogu ilm on ühes värvitoonis
hõbevalgel härmatanud foonil
iga mustri kordumatu ilu
õhkab talvepildi kammitsevat võlu

* * *

Lumiste latvade kohal
hõljub loojuva päikese kuma.
Keset lund, metsade vahel,
seisab tamm - vägev kui jumal.
Täis jõudu ja rammu ta harud,
juurtest õhkumas võimsust ja väge;
õõtsugu iilid, tormid või marud,
seisab ta ikka - vapper ja vägev...
Lumiste latvade kohal
hõljub tõusva päikese kuma.
Keset hangi metsade vahel
seisab tamm - vägev kui jumal.

Anu Käär

Maarja Küla õpperühmas

toimuvad veebruari lõpus-märtsi alguses I ja II aasta kutseõppurite arenguevolutused. Kolmanda aasta õpilased koos vanematega osalevad lõpetajate üleminekuplaanide ettevalmistamisel.

Mis on üleminekuplaan? See on dokument, mis hõlbustab kutseõppuril üleminekut kutsekoolist tööellu. Maarja Küla õpperühma lõpetajast ei pruugi kunagi saada konkurent tippaednikele, kuid kutsekoolis omandatud teadmiste ja oskustega saab ta tulevikus siiski suuremad valikuvõimalused oma elu parimal viisil elamiseks. Juhul, kui meie lõpetaja siirdub pärast kooli lõppu erihooletandeteenusele, siis üleminekuplaani põhjal oskavad tema tulevased tegevusjuhendajad pakkuda talle rohkem arendavaid tegevusi. Miks mitte ka toetatud töö või kaitstud töö teenuseid, mille kaudu saab meie lõpetaja ennast teostada kui ka muutub oluliselt väiksemaks kuluallikaks riigile.

Mitmed õpilased aga otsustavad koos peredega pärast kooli jääda elama oma koju. Sellisel juhul langeb suur vastutus kohalikule omavalitsusele, kelle osaks jääb meie endiste õpilaste rakendamine jõukohastes tegevustes. Siinkohal on hea meel tõdeda, et meie õpperühma õpilaste kodukohad on huvitatud oma elanike edasisest käekäigust ning nii Veriora kui ka Räpina valla esindajad on vestlustele saabus.

Huko Laanoja, Maarja küla õppegrupi koordinaator

RÄPINA SILLUTAB TEED BRÜSSELISSE...

OBESSU (Euroopa õpilasesinduste katuseorganisatsioon) korraldab hetkel veebipõhisel koolitust, mille käigus õpilased viivad end kurssi erinevate kutsehariduste temaatikat sisaldavate EU dokumentide, lepingute jms dokumentidega.

Veebipõhisele koolitusele järgneb neljapäevane koolitus Brüsselis (8.-12. märts), kus viiakse end asjaga veel täpsemalt kurssi. Pärast koolitust Brüsselis viivad osalejad Eestis läbi kutseharidust populariseeriva kampaania. Analoogilised kampaaniad hakkavad toimuma veel paljudes Euroopa riikides.

<http://www.obessu.org/vet/campaign/>

RAKist on Brüsselisse minemas TIMO TORM (1kg) ja VIVIAN LEPA (1mg).

ÕPETAJAD ÕPIVAD HINDAMIST

08.02.2013 toimus RAKis koolitus "Väljundipõhine hindamine kutsekoolis". 8-tunnisel koolitusel, mille läbiviijaks oli väljundipõhise hindamise spetsialist Maret Õunpuu, osales 30 RAKi töötajat.

02.-03.11.2012 käsitleti RAKis samuti hindamise teemat. 16-tunnise koolituse põhisisuks olid VÕTA (varasema õpi- ja töökogemuse arvestamise) põhimõtted. Üheks olulisemaks osaks koolitusel oli õppekavast ja moodulitest lähtuv väljundipõhine hindamine. Novembrikuisel koolitusel osales 27 RAKi töötajat.

RÕÕMUJAGA JA -KORRUTAJA LEEGI NURGAKE

Elu on just nii päikseline, kui me ise mõtleme. Kuidas suhtume, nõnda laulab ka ümbritsev maailm oma helides vastu! Kui meil on seisukoht, et aianduskool on tore koht, siis ongi kõik super. Kui otsustame, et aianduskool südamlilik ja sõbralik koht - siis ta on seda ka. Maailm heliseb sellises helikõrguses, nagu me ise fantaseerime, aga ka oma tegudega tõeks teeme!

Lehe ilmumisele aitasid kaasa Leegi Põder (1mg), Kristjan Freirik (2mp), Martin Kivirand (3mg), Mona-Anari Kägra (2tp), Mairold Mänd (2mp), Kristiina Kari (2kg), Enely Lohu (2ap), Elen Kurvits (2mg), Ursula Mägli (3mg), Aljona Loginova (3mg), Maali Roomet (3mg), Liis Kukin (4mp), Timo Torm (1kg), Katrin Uurman, Kadi Koosapoeg, Irmen Nagelmaa, Örne Rämmann, Toivo Niiberg, Ülle Viksi, Reti Rand-oja-Muts, Rita Raud, Jaana Vaino, Indrek Kaeli, Karin Kask, Virge Mastik, Huko Laanoja, Tõnis Soopere, Anu Käär, Tarmo-Reigo Sojola ja Ulvi Mustmaa. Aitäh kõigile! **Ja anna ikka uudistest teada!**